

Skabb

Skabb är ett litet spindelliknande djur, ett kvalster. Skabbdjuret tar sig in i huden och gör gångar i det yttersta hudlagret där de lägger sina ägg. Diagnosen kan vara svår att ställa. Spridning sker via nära hudkontakt. Sjukdomen är obehaglig men ofarlig. Att drabbas beror inte på bristande hygien.

Livscykel

Skabb orsakas av ett kvalster. Det vuxna djuret är 0,2-0,4 mm långt. Smittan överförs vid direktkontakt mellan människor. Skabbdjuret gräver gångar i huden där de lägger sina ägg, främst mellan fingrar och tår men också på armar, ben, bål samt navel.

Smittsamhet

Skabb smittar genom nära, lite längre kroppskontakt. Skabbdjuret kan t.ex. överföras genom att hålla någon i handen, sova i samma säng eller sova tätt tillsammans. Hudkontakten när man hälsar på varandra är för kortvarig för att smittspridning skall hinna ske.

Det är ovanligt med smittspridning av skabb i barnomsorgen. Spridning i vårdmiljö förekommer dock.

I vårt klimat klarar sig skabbdjuret bara några timmar i rumstemperatur. Skabb kan smitta via kläder, sängkläder och handdukar. Men det är ovanligt. Smittrisker är liten vid vanlig tillfällig kroppskontakt på arbete eller skola.

Symtom

Främsta symtomet är klåda. Oftast är det en kraftig klåda över hela kroppen d.v.s. inte bara på områden där djuret är. Klådan förstör ofta nattsömmen. OBS klådan brukar finnas kvar flera veckor även efter en behandling.

Inkubationstid

Första symtomet kommer normalt efter ca 1-2 månader efter smittotillfället.

Diagnos

Då det ofta är svårt att ställa en säker diagnos bör man alltid söka sin vårdcentral vid misstanke om skabb. Ibland blir även hudkliniken inkopplad för att en säker diagnos skall kunna ställas.

Behandling

Alla som bor tillsammans med, eller haft nära kontakt med, någon som fått diagnosen skabb ska behandlas samtidigt. Det finns annars risk för att någon som är smittad men ännu inte fått klåda fortsätter sprida smitta.

Skabb behandlas med insmörjning med Tenutex®. Följ anvisningarna noggrant. Man bör köpa hem minst 1 tub Tenutex® till varje person.

- Grundlig kroppstvätt. Torka väl.
- Massera omsorgsfullt in **hela kroppen**, dock inte ansikte och hårbotten, med cirka 50 g Tenutex®. Glöm inte att smörja fotsulor, mellan tår och fingrar samt runt underlivet.
- Tenutex® måste sitta kvar 24 timmar. Efter handtvätt måste händerna smörjas in igen.
- För de som har/haft symtom, ska behandlingen med Tenutex® upprepas efter en vecka.
- Efter behandling ska kläder, sängkläder och handdukar, som man haft de senaste dygnet, tvättas i 60 grader. Sådant som använts och inte kan tvättas, t.ex. skor och handskar, vädras i 2-3 dygn.

OBS! Klådan kan kvarstå i ytterligare 2-3 veckor. Mjukgörande kräm eller mild kortisonkräm brukar vara tillräckligt som efterbehandling.

Förskolebarn skall vara hemma ett dygn i samband med behandling.

smittskyddsenheten